

ਘੁੰਮਣਘੇਰੀ

(ਪਰਦਾ ਖੁਲ੍ਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਕਲਰਕ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ, ਜੀਤਾਂ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਪਈ ਕੁਝ ਲਿਖ ਰਹੀ ਹੈ।)

ਜੀਤਾਂ : (ਲਿਖਦੇ ਹੋਏ) ਜਦੋਂ ਜਿੰਦਗੀ ਆਖਰੀ ਸਾਹਵਾਂ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਈ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਉਡੀਕ ਸੀ। ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਉਡੀਕ ਜਿਹੜੀ ਉਮਰਾਂ ਭਰ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੀ।... (ਕੁਝ ਸੋਚਦੀ ਹੋਈ ਪੈਨਸਿਲ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾਊਂਦੀ ਹੈ... ਫੇਰ ਲਿਖਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਅਮਰੀਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਚੁੱਕੀ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।)

ਅਮਰੀਕ : (ਜੀਤਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖ ਕੇ) ਫੇਰ ਉਹੀ ਕਾਪੀ... ਬਸ ਲਿਖੀ ਜਾਨੀ ਏ। ਤੂੰ ਪਤਾ ਏ ਢਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਤੇਨੂੰ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਮਨੁਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਏ।

ਜੀਤਾਂ : ਅਮਰੀਕ ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅਖੀਰ ਆ ਗਿਆ ਏ... ਇਸਨੂੰ ਵਿਚੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡਾਂ ? ਤੂੰ ਸੁਣੋਂਗਾ ?

ਅਮਰੀਕ : ਨਾ ਬਾਬਾ, ਹੋਏਗੀ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ, ਕੋਈ ਗਮਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ, ਆਪਣਾ ਅੱਜ ਮੂਡ ਨਹੀਂ।

ਜੀਤਾਂ : ਅਮਰੀਕ ਜਦੋਂ ਸਭ ਪਾਸੇ ਦੁੱਖ ਹੀ ਹੋਵੇ, ਗੁਮਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕੋਈ ਕਹਾਣੀ ਇਸਦੇ ਸਿਵਾ ਹੋ ਵੀ ਕੀ ਸਕਦੀ ਏ ?

ਅਮਰੀਕ : ਇਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿਨਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਗਮ ਤੇ ਦੁੱਖ ਇਤਨੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕੀ ਲਿਖਣੀ ਹੋਈ। (ਕਮਰੇ ਦੇ ਧੂੰਏ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅੱਜ ਫੇਰ ਵੀਰ ਜੀ ਗਿੱਲੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਲੈ ਆਏ ਹੋਏ ਨੇ - ਬੱਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਟਾਲ ਜੋ ਲੱਭਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

—ਭਾਬੀ ਓ ਭਾਬੀ

ਭਾਬੀ : (ਅੰਦਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ) ਆ ਗਿਆ ਏਂ ਰੌਲਿਆ ?

ਅਮਰੀਕ : ਭਾਬੀ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਧੂੰਆਂ ਹੀ ਧੂੰਆਂ ਹੈ। ਵੀਰ ਜੀ ਜਦੋਂ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਟਾਲ ਤੋਂ ਲੱਕੜਾਂ ਚੁੱਕ ਲਿਆਉਂਦੇ ਨੇ।

ਭਾਬੀ : ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਪਏ ਆਉਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਫੇਰ ਹੋਰ ਕਿੱਧਰੋਂ ਪੁੱਛ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਅਮਰੀਕ : ਇਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕੁਝ ਮੈਂ ਕਰਾਂ ਪਰ ਜਦੋਂ

ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਹਾਂ ਵੀਰ ਜੀ, ਝੱਟ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਅਮਰੀਕ ਤੂੰ ਆਪਣੀ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕਰਿਆ ਕਰ।

ਭਾਬੀ : ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਡਲਾ ਭਰਾ ਕਾਲਜ
ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਸਿਨਮੇ ਵੇਖਣ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕ : ਕਦੋਂ ਜਾਨਾਂ ਹਾਂ ਭਾਬੀ, ਉਹ ਤਾਂ ਕਦੀ-ਕਦੀ ਤੇਰੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ
ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਬੱਸ ਹੁਣ ਤੂੰ ਇਥੇ ਬੈਠ ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਜਾ ਕੇ ਤੇਰੀ ਅੱਗ
ਬਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਤੂੰ ਕੀ ਯਾਦ ਕਰੇਂਗੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇਵਰ ਨਾਲ ਵਾਹ
ਪਿਆ ਏ।

ਭਾਬੀ : ਰਹਿਣ ਦੇ ਇਹ ਤੇਰੇ ਵੱਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ।

ਅਮਰੀਕ : ਭਾਬੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਕੀ ਏ (ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੋਲੋਂ) ਹਾਂ ਪਰ ਭਾਬੀ
ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਬੋਤਲ ਕਿਥੇ ਏ?

ਭਾਬੀ : ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਨਾ ਬਾਲ ਲੈਂਦੀ। ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਲਈ ਆਉਣ ਪਰ ਕਹਿੰਦੇ
ਨੇ ਹੁਣ ਪਹਿਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਹੀ ਆਵੇਗਾ ਤੇ ਉਤੋਂ ਇਹ ਗਿੱਲੀਆਂ
ਲੱਕੜਾਂ ਦਾ ਸਿਆਪਾ।

ਜੀਤਾਂ : ਭਾਬੀ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਹੀ ਇਕ ਗਿੱਲੀ ਲੱਕੜ ਏ
ਜੋ ਨਾ ਭਾਂਬੜ ਬਣ ਕੇ ਬਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ ਬਸ ਪ੍ਰਾਂਖਦੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਏ। ਤੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਪੂੰਧਾ ਹੀ ਪੂੰਧਾ
ਦਿੰਦੀ ਏ। (ਖੱਘ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।)

ਭਾਬੀ : ਜੀਤਾਂ, ਅੱਜ ਫੇਰ ਤੂੰ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਪੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਕੰਮ ਵਿਚ
ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਤੇ ਤੂੰ ਵੀ...।

ਜੀਤਾਂ : ਨਹੀਂ ਭਾਬੀ, ਹੁਣ ਇਸ ਦਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ
ਵੀਰ ਜੀ ਨੂੰ ਕਰੋ ਇਹ ਦਵਾਈ ਨਾ ਲਿਆਇਆ ਕਰਨ। ਹੁਣ...

ਭਾਬੀ : ਚੱਲ, ਝੱਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੀਦੀਆਂ। ਤੂੰ ਰਾਜੀ ਹੋਵੇਂਗੀ ਤੇ ਅਸੀਂ
ਸਾਰੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੇਖਾਂਗੇ। ਅੱਜ ਵੀ ਕਰਨਾਲ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ
ਚਿੱਠੀ ਆਈ ਹੈ।

ਜੀਤਾਂ : ਕਿਹੜੇ ਕਰਨਾਲ ਵਾਲੇ?

ਭਾਬੀ : ਚੱਲ, ਭੋਲੀ ਨਾ ਬਣ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਤੇਰੇ ਸਹੁਰਿਆਂ
ਨੇ ਤੇਰਾ ਵਿਆਹ ਮੰਗ ਘੱਲਿਆ ਏ।

ਜੀਤਾਂ : ਭਾਬੀ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਬੋੜਾ ਚਿਰਜੀਣਾ ਏ। ਆਪਣੇ ਵੀਰ ਦੀ ਝੱਲੀ ਵਿਚ
ਜਾਨ ਦੇਵਾਂ, ਇਹ ਮੇਰੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਏ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਭੇਜੋ
ਮੈਂ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਭਾਬੀ : ਝੱਲੀ ਹੋਈ ਏਂ। ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਤੇਰੇ ਵੀਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਕ ਲੱਭਣ
ਲਈ ਆਪਣੀ ਜੁੱਤੀ ਦੇ ਤਲੇ ਵੀ ਘਸਾਉਣੇ ਪਏ ਸਨ।

ਜੀਤਾਂ : ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਭਾਬੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੀਰ 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਭਾਰ ਰਹੀ
ਹਾਂ, ਇਸੇ ਲਈ ਕਹਿੰਨੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਇਹ ਸਿਆਪਾ
ਮੁੱਕ ਜਾਏ ਉੱਨਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕ : (ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ) ਆਹੋ ਭਾਬੀ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸਿਆਪਾ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ
ਉੱਨਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਭਾਬੀ : ਕਾਹਦਾ ਸਿਆਪਾ ? ਕੋਈ ਗੱਲ ਕੁਝ ਪਿਆ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਤੂੰ ਆ
ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਰ ਦੇਂਦਾ ਏਂ।

ਅਮਰੀਕ : ਭਾਬੀ, ਇਹ ਚਾਹ ਪੀਣ ਦਾ। ਮੇਰੇ ਕੌਲੋਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਅੱਗ ਬਲਦੀ।
ਫੁਕਾਂ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਕੇ ਤਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਹੀ ਨਿਕਲ ਗਈਆਂ ਨੇ।

ਭਾਬੀ : (ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ) ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਤੇਰੇ
ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ।

ਜੀਤਾਂ : ਗਿਆ ਤਾਂ ਬੜੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਸੈਂ।

ਅਮਰੀਕ : ਆਹੋ, ਗਿਆ ਤਾਂ ਬੜੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਸੀ। ਤੈਨੂੰ ਜੋ ਇਥੇ ਮੰਜੇ 'ਤੇ
ਪਏ-ਪਏ ਗੱਲਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ਨਾ। (ਮੂਡ ਬਦਲ ਕੇ) ਦੇਖ
ਜੀਤਾਂ, ਆਪਣੀ ਭਾਬੀ ਹੈ ਬੜੀ ਚੰਗੀ। ਇਹ ਉਹਦੀ ਹਿੱਮਤ ਈਂ
ਏ ਕਿ ਇਤਨੇ ਪ੍ਰੀਂਏ ਵਿਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਏ। ਇਸੇ ਲਈ ਵੀਰ ਜੀ
ਜਦੋਂ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਭਾਬੀ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ
ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।

ਜੀਤਾਂ : ਮੀਕ। ਗੁੱਸੇ ਹੋਣਾ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਏ। ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ
ਇਸ ਘਰ ਦਾ ਖਰਚ ਕਿੱਝ ਚਲਦਾ ਏ, ਇਹ ਮੇਰੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ,
ਤੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਘਰ ਦਾ ਹੋਰ ਖਰਚ।

ਅਮਰੀਕ : ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀਰ ਜੀ ਨਾਲ ਇਹ ਭਾਰ
ਵੰਡਾਵਾਂ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਨਿੱਕਾ ਬੋੜਾ ਹਾਂ। ਕਮਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਵੀਰ
ਜੀ ਕਦੀ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਆਉਣ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਕਹਿ
ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਜੀਤਾਂ : ਆਹੋ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਕਹਿ ਦੇਣਾ ਏ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਾਂ ਤੇਰੀ
ਜੁਬਾਨ ਨਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹਦੀ।

ਅਮਰੀਕ : ਇਹੋ ਤਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਏ। ਪਰ ਅੱਜ ਮੈਂ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਕਹਿ ਦੇਣਾ ਏ।
(ਵੀਰ ਜੀ ਹੱਥ ਵਿਚ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਫਾਈਲਾਂ ਆਦਿ
ਪਕੜੀ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।)

ਵੀਰ ਜੀ : ਕੀ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਕਹਿ ਦੇਣਾ ਏ ?

ਜੀਤਾਂ : ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਵੀਰ ਜੀ, ਐਵੇਂ ਅਵੱਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਏ। ਕਹਿੰਦਾ ਏ ਹੁਣ ਪੜ੍ਹਨਾ ਨਹੀਂ।

ਵੀਰ ਜੀ : (ਗੁੱਸੇ ਦੇ ਮੂਡ ਨਾਲ) ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਏ, ਇਹਨੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਨਹੀਂ। ਠੀਕ ਏ ਇਸਨੂੰ ਕਾਲਜ ਜਾਂਦਿਆਂ ਸ਼ਰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੋਣੀ ਏ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਸਦਾ ਗ਼ਰੀਬ ਭਰਾ ਦੂਜਿਆਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਾਂਗ ਇਸਦੇ ਲਈ ਨਵੀਆਂ-ਨਵੀਆਂ ਪੈਂਟਾਂ ਨਹੀਂ ਨਾ ਬਣਵਾ ਸਕਦਾ। ਇਹਨੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਨਹੀਂ।

ਭਾਬੀ : (ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ) ਕੀ ਹੋਇਆ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਗੁੱਸੇ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹੋ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਸੁਣਿਆ ਈ, ਇਹ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਏ, ਇਨ੍ਹੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਇਹੀ ਆਖੇਰਾ ਕਿ ਪਿਉ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਸਿਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਤੇ ਭਰਾ ਚਾਰ ਜਮਾਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾ ਸਕਿਆ।

ਭਾਬੀ : ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥੋੜਾ ਕਹਿੰਦਾ ਏ, ਉਸਦੀ ਵੀ ਤਾਂ ਸੁਣ ਲਵੋ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਆਹੋ ਮੈਂ ਹੀ ਘਰ ਵਿਚ ਸਭ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਦਾਂ ਹਾਂ। ਚਾਹ ਤਿਆਰ ਏ?

ਭਾਬੀ : ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਕੇ ਕਪੜੇ ਬਦਲੋ। ਮੈਂ ਚਾਹ ਲਿਆਉਣੀ ਹਾਂ।

(ਵੀਰ ਜੀ ਅੰਦਰ ਵਾਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਭਾਬੀ ਥੱਥੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਚੌਂ।)

ਅਮਰੀਕ : ਦੇਖਿਆ। ਬੱਸ ਝਿੜਕਾਂ ਪਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉੱਤੇ।

ਜੀਤਾਂ : ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਅਮਰੀਕ : ਨਾ ਬਾਬਾ। ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰ। ਮੈਂ ਆਪੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਏ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਤ ਤੱਕ ਗੁੱਸੇ ਰਹਿਣਾ ਏ।

ਭਾਬੀ : (ਚਾਹ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋਏ) ਅੱਛਾ ਹੁਣ ਭੈਣ ਨਾਲ ਨਾ ਲੜ। ਉਹ ਤਾਂ ਬਸ ਬਾਹਰੋਂ ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਆਉਂਦੇ ਨੇ (ਅਵਾਜ਼ ਦੇ ਕੇ) ਆਓ ਚਾਹ ਪੀ ਲਵੋ।

(ਵੀਰ ਜੀ ਆਉਂਦੇ ਨੇ। ਭਾਬੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪਿਆਲੀਆਂ ਵਿਚ ਚਾਹ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕ ਚਾਹ ਗਰਮ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਿਆਲੀ ਵਿਚੋਂ ਪਲੇਟ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਪੀਂਦਾ ਹੈ। ਵੀਰ ਜੀ ਉਸ ਵੱਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ।)

ਵੀਰ ਜੀ : ਅੱਛਾ ਹੁਣ ਹੌਲੇ-ਹੌਲੇ ਪੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਹਲ ਵੀ ਕਾਹਦੀ ਏ ?

(ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਨੇ) ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਏ ਨਾ ਜੀਤਾਂ, ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਪੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਚਪੇੜ
ਖਾਧੀ ਸਾ ਸੂ।

ਜੀਤਾਂ : ਆਹੋ ਵੀਰ ਜੀ, ਜਗ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ, ਉੱਜੇ ਦਾ ਉੱਜੇ ਏ।

ਅਮਰੀਕ : ਤੇ ਤੂੰ ਬੜਾ ਬਦਲ ਗਈ ਏਂ। ਉੱਜੈ ਚੂਹੀ ਦੀ ਚੂਹੀ। ਨਾਲੇ ਵੀਰ
ਇਹਨੇ ਅੱਜ ਦਵਾਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੀਤੀ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਇਹਨੇ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਪੀਤੀ। ਤੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਮੈਨੂੰ
ਸਤਾਉਣ 'ਤੇ ਤੁਲ ਹੋਏ ਹੋ ? (ਉੱਠ ਕੇ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਵਿਚੋਂ ਦਵਾਈ
ਪਿਆਲੀ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕ ਜਾਣ ਲਗਦਾ ਏ।)
ਅਮਰੀਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੱਲ ਚੱਲਿਆਂ ਏਂ ਤੇ ਇਹ ਛਾਈਲ ਸੁਧਰੀਡੈਟ
ਦੇ ਘਰ ਦੇਂਦਾ ਆਵੀਂ। ਅਫਸਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ
ਵਿਚ ਤਾਂ ਜੋ ਆਵੇ ਕਹਿ ਦੇਂਦੇ ਨੇ।

ਅਮਰੀਕ : ਅੱਛਾ। (ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਏ)

(ਚਾਹ ਵਗੈਰਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਭਾਬੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)

ਜੀਤਾਂ : ਵੀਰ ਜੀ ਇਕ ਗੱਲ ਕਹਾਂ ?

ਵੀਰ ਜੀ : ਕਹਿ ਜੀਤਾਂ।

ਜੀਤ : ਤੁਸੀਂ ਇਨੇ ਗੁੱਸੇ ਕਿਉਂ ਰਹਿਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਹੌਲਸਾ ਹਾਰ ਗਏ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਜੀਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ
ਏ। ਮੈਂ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵੀ ਸਹਿ ਜਾਂਦਾ ਸਾਂ। ਪਰ ਤੇਰੀ
ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਤਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਲੱਕ ਹੀ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਏ (ਵਕਫਾ)
ਜੀਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਏ ਨਾ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ
ਇਕ ਪਹਾੜੀ ਕੁਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤ
ਤੋਂ ਬਾਹਲਾ ਭਾਰ ਚੁੱਕੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਚੜ੍ਹਦਾ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਇਹ ਸੌਚ ਕੇ
ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਲ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਕ
ਚਵਾਨੀ ਮਿਲੇਗੀ, ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ
ਕਰੇਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੰਜ਼ਲ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ, ਉਹ ਭਾਰ
ਉਹਦਾ ਲੱਕ ਤੋੜ ਦਿੰਦਾ ਏ। (ਤੁਕ ਕੇ) ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ
ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ... ਸਭ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਏਗਾ...

(ਇੰਨੇ ਵਿਚ ਬਾਹਰੋਂ ਅਵਾਜ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਸ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ
ਜੀ, ਘਰੇ ਓ, ਮਹਿਤਾ ਜੀ ਇਕ ਥੈਲਾ ਚੁੱਕੀ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ
ਹਨ।)

ਵੀਰ ਜੀ : ਆਓ ਮਹਿਤਾ ਜੀ, ਆਓ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਇਧਰ ਦਾ ਰਾਹ ਭੁਲ ਗਿਆ।

ਮਹਿਤਾ : ਏਧਰ ਹਕੀਮ ਮੁਰਲੀਪਰ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲ ਆਇਆ ਸਾਂ, ਕਿਹਾ ਸਰਦਾਰ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਜਾਵਾਂ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਹਕੀਮ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲ ਗਏ ਸੀ। ਸੁੱਖ ਤਾਂ ਹੈ।

ਮਹਿਤਾ : ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਕੁਝ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਭਾਬੀ : (ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ) ਮਹਿਤਾ ਜੀ ਆਏ ਨੇ ਸੁੱਖ ਲਾਲ।

ਮਹਿਤਾ : ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਭਾਬੀ ਜੀ।

ਭਾਬੀ : ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ। ਸੁਣਾਓ ਭੈਣ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਏ?

ਮਹਿਤਾ : ਕੁਝ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਥੋੜਾ-ਥੋੜਾ ਬੁਖਾਰ ਆਉਂਦਾ ਏ।

ਭਾਬੀ : ਅੱਛਾ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਹੋ ਗਿਆ ਏ। ਇਲਾਜ ਕਿਸ ਦਾ ਪਏ ਕਰਦੇ ਹਿ?

ਮਹਿਤਾ : ਹੁਣ ਹਕੀਮ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਕੁਝ ਫਰਕ ਪਿਆ ਏ। (ਜੀਤਾਂ ਖੰਘਦੀ ਏ) ਜੀਤਾਂ ਤੇਰਾ ਕੀ ਹਾਲ ਏ?

ਜੀਤਾਂ : ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਠੀਕ ਏ ਵੀਰ ਜੀ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਦਵਾਈ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਖਾ ਰਹੀ ਏ। ਅੱਗੇ ਦੇਖੋ।

ਜੀਤਾਂ : ਵੀਰ ਜੀ। ਮੇਰਾ ਜੀ ਘਬਰਾ ਰਿਹਾ ਏ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਚਿਰ ਕੌਠੇ 'ਤੇ ਚਲੀ ਜਾਵਾਂ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਚਲੀ ਜਾ। ਦੀਪ ਜੀਤਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤੇ ਤੱਕ ਛੱਡ ਆ।

(ਜੀਤਾਂ ਤੇ ਭਾਬੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।)

ਮਹਿਤਾ ਜੀ : ਹਾਂ ਸਰਦਾਰ ਜੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਆਇਆ ਸਾਂ। ਕਰਨਾਲ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਆਈ ਸੀ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਹਾਂ ਜੀ, ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਵੀ ਆਈ ਏ।

ਮਹਿਤਾ ਜੀ : ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੋਚਿਆ ਏ?

ਵੀਰ ਜੀ : ਮਹਿਤਾ ਜੀ, ਜੀਤ ਠੀਕ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਵਿਆਹ ਲੈ ਲੈਂਦੇ। ਪਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ।

ਮਹਿਤਾ ਜੀ : ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਬੜੇ ਕਾਹਲੇ ਪਏ ਹੋਏ ਨੇ। ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਏ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਖਾਂਗਾ। ਦੋ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਠਹਿਰ ਜਾਣ, ਜੀਤਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਏ। ਉਮੀਦ ਏ ਜ਼ਰੂਰ ਫਰਕ ਪੈ ਜਾਏਗਾ।

ਮਹਿਤਾ ਜੀ : ਉਹ ਤਾਂ ਠੀਕ ਏ। ਉੱਜ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ

ਦਿਖਾਓ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਬੜੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ-ਚੰਗੀਆਂ
ਦਵਾਈਆਂ ਨਿਕਲ ਆਈਆਂ ਨੇ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਠੀਕ ਏ ਮਹਿਤਾ ਜੀ, ਦਵਾਈਆਂ ਬੜੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨਿਕਲ
ਆਈਆਂ ਨੇ। ਚੰਗੇ ਹਸਪਤਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਨੇ, ਸਾਇਂਸ ਨੇ ਬੜੀ
ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ (ਭਾਵਕ ਹੋ ਕੇ) ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਖੜੀ
ਏ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਤਾਂ ਉਥੇ ਹੀ ਖੜੀ ਏ।

ਮਹਿਤਾ ਜੀ : ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਲਓ ਜੀ, ਐਤਕੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ
ਦੇਵਾਂਗਾ। ਪਰ ਇਹ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਏ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ
ਨਹੀਂ ਉਡੀਕਣਾ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਅੱਗੇ ਹੀ ਸਭ ਕੰਮ ਤੁਸਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਏ। ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ
ਹੋਰ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅਹਿਸਾਨ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਾਂਗਾ।

ਮਹਿਤਾ ਜੀ : ਓ ਇਸ ਵਿਚ ਅਹਿਸਾਨ ਦੀ ਕੀ ਗੱਲ ਏ।

(ਇਤਨੇ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕ ਬਾਹਰੋਂ ਗਾਉਂਦਾ ਆਉਂਦਾ ਏ)

ਅਮਰੀਕ : ਕੁੱਤੇ ਭੌਕਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈ। ਕਾਫਲੇ ਚਲਦੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ।

(ਮਹਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਇਕ ਦਮ ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਏ।)

ਅਮਰੀਕ : ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਵੀਰ ਜੀ।

ਮਹਿਤਾ ਜੀ : ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬਈ, ਕਿਧੋਂ ਆਇਆ ਏਂ?

ਅਮਰੀਕ : ਜਗਾ ਬਜ਼ਾਰ ਕੰਮ ਗਿਆ ਸਾਂ।

ਮਹਿਤਾ ਜੀ : ਕੰਮ ਹੀ ਕਰਨਾ ਏ ਕਿ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹਨਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਏਂ। ਦੇਖ ਲੈ ਕਾਕਾ
ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਏ।

ਵੀਰ ਜੀ : (ਕੱਟ ਕੇ) ਚਲੋ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਕੀ ਕਰਨੀ ਏ। ਆਪਣੇ
ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਪਿਆ ਕਰਦਾ ਏ।

ਮਹਿਤਾ ਜੀ : ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਏ। ਅੱਛਾ ਮੈਂ ਹੁਣ ਚਲਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਲਿਖ ਦੇਣਾ।

(ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਉਠਦਾ ਹੈ।)

ਵੀਰ ਜੀ : ਹਾਂ ਜੀ ਮੈਂ ਲਿਖ ਹੀ ਦੇਵਾਂਗਾ।

(ਉੱਠ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ
ਅਕਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।)

ਅਮਰੀਕ : ਵੀਰ ਜੀ ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਦੋਸਤ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਜਦੋਂ
ਆਉਂਦਾ ਏ ਬੱਸ ਇਕੋ ਗੱਲ, ਕਾਕਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਰ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਕਈਆਂ ਦੀ ਆਦਤ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਉੱਜ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਵਹਿਮੀ

ਆਦਮੀ ਏਤੇ ਤੇ ਤੂੰ ਉਹੋ ਗਾਉਂਦਾ ਆਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁੱਤੇ ਭੌਂਕਤੇ ਰਹਿਤੇ
ਹੈਂ, ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ ਦਾ ਗਾਣਾ ਆਗਿਆ ਏ, ਜਿਸ
ਵਿਚ ਕੁੱਤੇ ਭੌਂਕਦੇ ਨੇ।

ਅਮਰੀਕ : ਨਵੀਂ ਨਹੀਂ ਵੀਰ ਜੀ, ਪੁਰਾਣੀ ਫਿਲਮ ‘ਚਾਰ ਦਿਲ-ਚਾਰ ਰਾਹੋਂ’
ਦਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸ਼ੋ ਸੀ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਅੱਛਾ ਦੇਖ ਆਇਆ ਏਂ। ਖੁਆਜਾ ਅਹਿਮਦ ਅੱਬਾਸ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਚੀਜ਼
ਏ ਜ਼ਰੂਰ ਚੰਗੀ ਹੋਣੀ ਏ। ਪੈਸੇ ਭਾਬੀ ਕੋਲੋਂ ਲੈ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਏਂ।

ਅਮਰੀਕ : ਹਾਂ ਜੀ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਆਹੋ, ਤੇਰੀ ਭਾਬੀ ਤੇਰੇ ’ਤੇ ਤਾਂ ਬੜੀ ਦਿਆਲ ਏ। (ਅਵਾਜ਼ ਦੇ
ਕੇ) ਦੀਪ... ਦੀਪ... (ਭਾਬੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।) ਸੁਣਿਆ ਏ ਦੀਪ ਤੂੰ
ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬੜੀ ਸ਼ਾਹਣੀ ਹੋ ਗਈ ਏਂ। ਕਦੀ-ਕਦੀ ਸਾਡੇ ’ਤੇ ਵੀ
ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰੇ। ਸਿਨਮਾ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਵੀ ਜੀ ਕਰਦਾ
ਏ।

ਭਾਬੀ : ਸਾਡੀ ਉਮਰ ਹੁਣ ਸਿਨਮੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਏ।

ਅਮਰੀਕ : ਵੀਰ ਜੀ, ਜੀਤਾਂ ਕਿਥੇ ਗਈ ਏ ?

ਵੀਰ ਜੀ : ਕੋਠੇ ’ਤੇ ਗਈ ਏ।

ਅਮਰੀਕ : ਕੋਠੇ ’ਤੇ ਕਾਹਨੂੰ ਗਈ ਏ। ਅੱਜ ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਤਬੀਅਤ ਬਹੁਤੀ
ਖੁਲ੍ਹੇ ਏ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਜੀ ਘਬਰਾ ਰਿਹਾ ਏ। ਸਵੇਰ ਦੀ ਅੰਦਰ ਬੈਠੀ-ਬੈਠੀ
ਅੱਕ ਵੀ ਗਈ ਹੋਣੀ ਏ। ਤੂੰ ਜਾ ਸੂ ਕੋਲ।

(ਅਮਰੀਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

ਵੀਰ ਜੀ : ਮੈਂ ਵੀ ਆਖਿਆ ਐਤਕੀ ਆਪਣੀ ਸੁੱਤੀ ਲਈ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਪੈਸੇ
ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿੱਧਰ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਨੇ।

ਭਾਬੀ : ਮੇਰਾ ਕੀ ਏ, ਅਮਰੀਕ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ
ਭਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਸਰਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਦੇਖੋ।

ਭਾਬੀ : ਸਚ ਮਹਿਤਾ ਜੀ ਆਏ ਸਨ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ?

ਵੀਰ ਜੀ : ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾਲ ਤੋਂ ਚਿੱਠੀ ਆਈ ਸੀ ਵਿਆਹ ਉਹ ਜਲਦੀ
ਮੰਗਦੇ ਨੇ...।

ਭਾਬੀ : ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਆਖਿਆ ?

ਵੀਰ ਜੀ : ਇਹੋ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਜੀਤ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਏ-

ਭਾਬੀ : ਕਾਹਨੂੰ ਆਖਣਾ ਸੀ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਹੋਰ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ?

ਭਾਬੀ : ਕਿ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ-ਜਲਦੀ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਜੀਤਾਂ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ।

ਭਾਬੀ : ਕੁੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਆਪੇ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਨਹੀਂ-ਜੇ ਉਸਨੇ ਠੀਕ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ, ਇਥੇ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਤੂੰ ਏਂ ਉਹਨੂੰ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ, ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਏ, ਉਥੇ ਉਸਨੂੰ ਕੌਣ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਤਪਦਿਕ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਏ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਂਝ ਹੀ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਢੁਕਣਾ ।

ਭਾਬੀ : ਤੁਸੀਂ ਇੱਥ ਕਿਉਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ? ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਸੁਣਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਨਹੀਂ ਸਨ ਤੇ ਭਰਾ-ਭਾਬੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪੱਕ ਦਿੱਤੀ ਏ ।

ਭਾਬੀ : ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਛੂੰਘਾ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਚੰਗਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਸਮਝੋ ਕਰੋ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਕ ਗੱਲ ਆਖਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਏ ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਦੀਪ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਹੋਵੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਸਵਾਲ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਬਗੈਰ ਹੱਲ ਦੇ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਰੋਟੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਏ, ਭੁੱਖ ਦਾ ਸਵਾਲ ਏ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਏ... ਅੱਛਾ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬੈਲਾ ਲਿਆ ਦੇ ਮੈਂ ਸਬਜ਼ੀ ਲੈ ਆਵਾਂ ਫੇਰ ਦੇਰ ਹੋ ਜਾਏਗੀ । (ਭਾਬੀ ਦੀਪ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੀਪ ਵਿਚਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਘਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਕੀ ਸੁੱਖ ਪਾਇਆ ਏ-ਅੱਜ ਦਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਰ ਵਿਚ ਇਹੋ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਏ ।

(ਭਾਬੀ ਦੀਪ ਬੈਲਾ ਲਿਆ ਕੇ ਦੇਂਦੀ ਏ)

ਭਾਬੀ : ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜ਼ਰਾ ਸਬਜ਼ੀ ਦੇਖ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਕਰੋ, ਜੋ ਗਲੀ ਸੜੀ ਚੁੱਕ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋ ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਉਧਾਰ ਜੋ ਲੈਣੀ ਹੋਈ, ਆਖ ਥੋੜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕੁਝ ।

ਭਾਬੀ : ਉਧਾਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਮੁਫਤ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਨਾ ਲਿਆਉਂਦੇ । ਪੈਸੇ ਹਰ ਪਹਿਲੀ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਦੇ ਦੇਈਦੇ ਨੇ ।

ਵੀਰ ਜੀ : ਚੰਗਾ (ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ) ਮੇਰੀ ਪੈਂਟ ਜ਼ਰਾ ਮੁੰਮਤ ਕਰ ਦੇਵੀ-ਗੋਡਿਆਂ ਤੋਂ ਫਿਰ ਲਹਿਗਈ ਏ - (ਵੀਰ ਜੀ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ) (ਭਾਬੀ ਸੂਦੀ ਧਾਰਾ ਲਿਆ ਕੇ ਪੈਂਟ ਦੀ ਮੁੰਮਤ ਕਰ ਦੇਂਦੀ ਏ-ਅਮਰੀਕ ਕੋਠੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦਾ ਏ ।)

ਅਮਰੀਕ : ਕੀ ਪਈ ਕਰਦੀ ਏ ਭਾਬੀ ?

ਭਾਬੀ : ਇਹ ਤੇਰੇ ਵੀਰ ਦੀ ਪੈਂਟ ਠੀਕ ਪਈ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।

ਅਮਰੀਕ : ਅੱਛਾ - ਫੇਰ ਮੇਰੀ ਕਮੀਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰੋਪਾ ਭਰ ਦੇ।
(ਆਪਣੇ ਕਮੀਜ਼ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੇਂਦਾ ਹੈ)

ਭਾਬੀ : ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਤਰੋਪਾ ਭਰਾ-ਸਾਰੀ ਤਾਂ ਘਸਗਈ ਏ-ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ
ਹੋਰ ਸਵਾ ਲਵੀਂ।

ਅਮਰੀਕ : ਨਾ ਭਾਬੀ-ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲੇ ਵੀਰ ਜੀ ਕਪੜਾ ਸਵਾ ਲੈਣ-
ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਹੋਰ ਚਲਾ ਲਵਾਂਗਾ।

ਭਾਬੀ : ਵੇ ਚੱਲ, ਕੁੜੀਆਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਨੇ, ਜੇ ਕਰ ਤਰੋਪਿਆਂ
ਵਾਲੀ ਕਮੀਜ਼ ਪਾ ਕੇ ਜਾਏਂਗਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਉੱਤੇ ਤੱਕਣ ਲੱਗੀ
ਤੇਰੇ ਵੱਲ।

ਅਮਰੀਕ : ਨਾ ਤੱਕੇ ਭਾਬੀ ਕੋਈ-ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੀ-ਅਸੀਂ
ਪਾਟੇ ਕਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਏ (ਭਾਬੀ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ)
ਭਾਬੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਕ ਗੱਲ ਕਰਾਂ-ਵੀਰ ਜੀ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ
ਰਹਿਦੇ ਨੇ ਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪਿੜੇ ਵੀ ਰਹਿਦੇ ਨੇ।

ਭਾਬੀ : ਜੀਤਾਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਬੜਾ ਫਿਕਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ।

ਅਮਰੀਕ : ਬਿਮਾਰ ਵੀ ਭਾਬੀ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਈ ਏ-ਅੱਜ ਤਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ
ਹੋਰ-ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਏ-ਹੁਣੇ ਮੈਂ ਥੱਲੇ ਆਉਣ
ਵਾਸਤੇ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ-ਅਮਰੀਕ ਮੈਨੂੰ ਡਬਦੇ ਸੁਰਜ
ਦੀ ਲਾਲੀ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਣ ਦੇ-ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲਗਦੀ ਏ-
ਫੇਰ ਤਾਂ ਹਨੇਰਾ ਘੁੱਪ ਹੋ ਜਾਣਾ ਏ-ਤੇ ਫੇਰ ਆਪੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ
ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਏ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਬੁਲਾ ਰਿਹਾ ਏ-ਮੈਂ ਜਾਣ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ
ਤਿਆਰ ਹਾਂ-ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ।

ਭਾਬੀ : ਉਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਪਈ ਕਰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਉਸਨੂੰ ਉੱਤੇ ਛੱਡ
ਆਇਆ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹਾਂ।

(ਉੱਠਦੀਹੈ, ਪਰ ਜੀਤਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿਚ ਪਈ ਖੰਘਦੀ ਅੰਦਰ
ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਬੀ ਅੱਗੋਂ ਉੱਠਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਕੜ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।
ਜੀਤਾਂ ਖੰਘਦੀ-ਖੰਘਦੀ ਮੰਜ਼ੇ ਤੇ ਆ ਕੇ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।)

ਜੀਤਾਂ : ਭਾਬੀ ਪਾਣੀ ਦੇਣਾ।

(ਅਮਰੀਕ ਪਾਣੀ ਲਿਆਉਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

ਭਾਬੀ ਵੀਰ ਜੀ ਕਿਥੇ ਨੇ...

ਭਾਬੀ : ਬਾਜ਼ਾਰ ਗਏ ਨੇ ਹੁਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਨੇ।

(ਅਮਰੀਕ ਪਾਣੀ ਲਿਆ ਉਂਦਾ ਏਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੇਂਦਾ ਏ, ਉਹ ਇਕ
ਘੁੱਟ ਪੀਂਦੀ ਏ।)

ਜੀਤਾਂ : ਤੂੰ ਅਮਰੀਕ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਂਗਾ ? ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਅੰਤ ਆ
ਗਿਆ ਹੈ।

(ਫੇਰ ਖੰਘ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੀਰ ਜੀ ਸਬਜ਼ੀ ਲੈ ਕੇ
ਆਉਂਦੇ ਨੇ। ਜੀਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖ ਕੇ ਘਬਰਾ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।)

ਵੀਰ ਜੀ : ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੀਤਾਂ, ਕੀ ਹੋਇਆ ?

ਜੀਤਾਂ : ਵੀਰ ਜੀ ਵੀ

(ਤੇ ਛਿੱਗ ਪੈਂਦੀ ਏ। ਅਮਰੀਕ ਢਾਹੀ ਮਾਰ ਕੇ ਰੋਂਦਾ ਏਤੇ ...)

ਅਮਰੀਕ : ਜੀਤਾਂ-ਜੀਤਾਂ (ਬੁਲਾ ਉਂਦਾ ਏ ਤੇ ਵੀਰ ਜੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਗਿਲਾਸ ਛਿੱਗ
ਜਾਂਦਾ ਏ)

(ਵਕਫ਼ਾ)

ਵੀਰ ਜੀ : ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਰੋ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹੋ ਦੀਪ, ਮੈਂ ਰੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਪੁੰਮਣ ਘੇਰੀ
ਵਿਚ ਆਈ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ
ਹੁਣ ਤਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਹੰਭ ਗਈਆਂ ਨੇ, ਤੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ ਨਾ
ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣਾ ਪੈਣਾ ਏ (ਲੋਕ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ
ਕਰਕੇ) ਹਾਲੀ ਵੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹੱਲ
ਇਸ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਹੈ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

(ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪਰਦਾ ਛਿੱਗਦਾ ਹੈ।)